

AUTOREFERAT

Zainteresowania moje muzyką sięgają lat dziecięcych. Działo się to za sprawą mojego dziadka, który był skrzypkiem i mojego taty, który pracował jako organista.

W okresie gdy uczęszczałem do szkoły podstawowej i średniej, pobierałem prywatne lekcje nauki gry na fortepianie i śpiewałem w chórach szkolnych i scholach parafialnych.

Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w Wyszogrodzie wstąpiłem do Zgromadzenia Salezjańskiego, gdzie odbyłem studia filozoficzno-teologiczne uwieńczone w 1990 roku tytułem magistra teologii na KUL-u. W tym też roku przyjąłem święcenia kapłańskie w Łądzie n/Wartą.

Podczas pobytu w Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Kutnie-Woźniakowie i Łądzie n/Wartą kontynuowałem naukę gry na fortepianie, a następnie na organach oraz ugruntowywałem i zdobywałem wiedzę teoretyczną w zakresie teorii muzyki pod okiem profesorów Akademii Muzycznej z Poznania, pedagogów ze szkoły muzycznej z Konina i Salezjanów – muzyków. Naukę tę zwieńczyłem uzyskaniem w roku 1989 dyplomu Szkoły Muzycznej II stopnia w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Ignacego Jana Paderewskiego w Koninie w klasie organów mgra Ryszarda Pecelerowicza. Rozwijałem też w tym czasie zamiłowanie chórmiistrzowskie – prowadziłem w chórze seminaryjnym zajęcia sekcyjne w głosach i niejednokrotnie dyrygowałem chórem.

W roku 1991 rozpocząłem studia na Wydziale Wychowania Muzycznego Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuty Bacewiczów w Łodzi. Ukończyłem je w 1996 roku, uzyskując tytuł magistra sztuki. Pracę magisterską pod kierunkiem prof. Zygmunta Gzelli napisałem na temat: „Polska literatura metodyczna w zakresie prowadzenia zespołów chóralskich”.

Równoległe ze studiami w Akademii Muzycznej prowadziłem zajęcia teoretyczne z muzyki i chór w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łodzi.

Po ukończeniu studiów muzycznych w roku 1996 wspólnie z księdzem Zbigniewem Malinowskim jako dyrektorem podjęliśmy się zadania reaktywowania salezjańskiej tradycji kształcenia organistów na terenie Polski. Jej przejawem była znana i ceniona Salezjańska Szkoła Organistów w Przemyślu, której założycielem był kompozytor, pedagog, autor podręczników muzycznych, wydawca, niestrudzony działacz na polu organizacji kościelnego życia muzycznego ks. Antoni Hlond (pseudonim artystyczny: Chlondowski, żyjący w latach 1884 – 1963).

Szkoła przemyska działała, z przerwą w latach okupacji niemieckiej, od 1916 do 1963 roku, kiedy to decyzją ówczesnych władz komunistycznej Polski została zlikwidowana. W tej wielce zasłużonej dla polskiej kultury muzycznej szkole kształciło się ponad tysiąc uczniów, z których bez mała sześciuset otrzymało dyplom ukończenia nauki. Wśród nich znalazło się wielu późniejszych wirtuozów gry organowej, chórmiistrzów, wykładowców wyższych szkół muzycznych oraz organistów w kościołach jak m.in. Feliks Rączkowski, Tadeusz Jarzęcki, Zdzisław Nowacki, Eugeniusz Sroczyński, Marian Sawa, Jerzy Kurcz, Mieczysław Tuleja, Jan Rybarski.

Nowa, reaktywowana szkoła pod nazwą Salezjańskiego Liceum Muzycznego im. ks. Antoniego Chlondowskiego rozpoczęła swoją działalność we wrześniu 1996 roku w Lutomiersku k/Łodzi w murach zabytkowego klasztoru pofranciszkańskiego, którego obecnymi właścicielami są księża Salezjanie. Jest to placówka niepubliczna na prawach szkoły publicznej prowadzona przez Zgromadzenie Salezjańskie. Uczniowie pochodzący z różnych regionów Polski mieszkają w internacie znajdującym się przy szkole. Szkolny program kształcenia obejmuje przedmioty ogólnokształcące umożliwiające uzyskanie matury oraz przedmioty muzyczne (te same, które obowiązują uczniów szkół muzycznych II stopnia na wydziale instrumentalnym w klasie organów), a także specyficzną dla profilu szkoły grupę przedmiotów z zakresu wykonawstwa muzyki kościelnej. Salezjańskie Liceum Muzyczne w roku 2000 przemianowane zostało w związku z reformą oświaty na Salezjańską Ogólnokształcącą Szkołę Muzyczną II stopnia (SOSM II st.) im. ks. Antoniego Chlondowskiego.

Absolwenci Salezjańskiej Szkoły Muzycznej w Lutomiersku – których na stan obecny jest 150 – przygotowani są zarówno do pracy w charakterze organisty, jak i do podjęcia studiów muzycznych.

Absolwenci szkoły w prawie 100% podejmują studia w Akademiach Muzycznych: w klasie organów i na kierunkach: muzyka kościelna, kompozycja, teoria muzyki czy na wydziale wokalnym. Obok studiów podejmują także pracę jako organiści w kościołach.

Od września 1996 roku pełnię w Salezjańskiej Szkole Muzycznej w Lutomiersku funkcję zastępcy dyrektora i prowadzę chór, orkiestrę dętą i przedmioty z zakresu wykonawstwa muzyki kościelnej.

Podjęcie pracy dydaktycznej w szkole muzycznej a także kontynuowanie wcześniej już rozpoczętych zajęć w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łodzi, dało mi możliwość dzielenia się wiedzą i własnymi umiejętnościami z młodzieżą, ale także pozwoliło systematycznie budować doświadczenie pedagogiczne.

Pracując z młodzieżą jako dyrygent chóru, nauczyciel przedmiotów muzycznych i wychowawca, mam możliwość łączenia ideałów artystycznych z wychowawczymi. Staram się poprzez sztukę wychowywać i odwrotnie, wychowywać do wykonywania oraz odbioru sztuki zgodnie ze wskazaniami systemu wychowawczego założyciela Zgromadzenia Salezjańskiego – św. ks. Jana Bosko.

Od początku mojej pracy w Szkole Muzycznej w Lutomiersku zajmowałem się kształceniem wokalnym uczniów. Początkowo – ze względu na liczbę – powstał zespół wokalny, a od września 1998 roku – szkolny Chór Męski.

Chór podczas licznych koncertów wykonywał i wykonuje utwory a cappella, a także dzieła wokально-instrumentalne. Sumienna praca nad repertuarem i emisją głosu zaowocowała nagrodami. Najważniejsze z nich to:

– II miejsce w kategorii chórów jednorodnych i nagroda za najlepiej wykonany utwór obowiązkowy na XIX Ogólnopolskim Festiwalu Pieśni o Morzu (2006),

– II nagroda w kategorii chórów szkół muzycznych II stopnia oraz nagroda specjalna – nagranie w studiu Polskiego Radia na IX Festiwalu Chóralnym CANTIO LODZIENSIS (2006),

– I miejsce w kategorii chórów jednorodnych na jubileuszowym, XX Ogólnopolskim Festiwalu Pieśni o Morzu w Wejherowie (2008),

- I nagroda w kategorii chórów szkół muzycznych II stopnia na XI Festiwalu Chóralnym CANTIO LODZIENSIS w Łodzi (2008),
- nagroda Grand Prix oraz nagroda (puchar) Prezesa Zarządu Głównego Polskiego Związku Chórów i Orkiestr za najlepiej wykonany utwór kompozytora polskiego na X Międzynarodowych Spotkaniach Chóralnych w Pińczowie (2009),
- II nagroda w konkursie zespołów chóralnych na XXI Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Religijnej w Rumi (2009),
- II miejsce w kategorii chórów szkół muzycznych II stopnia na XIII Łódzkim Festiwalu Chóralnym CANTIO LODZIENSIS (2010),
- I miejsce w kategorii chórów szkół muzycznych II stopnia na IV Konkursie Chórów Szkół Muzycznych I i II stopnia Regionu Łódzkiego w Skierniewicach (2011),
- II miejsce w kategorii chórów jednorodnych na VI Festiwalu Chóralnym CANTATE DOMINO w Krakowie (2011),
- nagroda nieoficjalnego jury składającego się ze studentów Akademii Muzycznej na VI Festiwalu Chóralnym CANTATE DOMINO w Krakowie (2011),
- II miejsce w kategorii chórów szkół muzycznych II stopnia na XV Łódzkim Festiwalu Chóralnym CANTIO LODZIENSIS (2012).

Chór wydał pięć płyt CD: „Nota contra notam” (2000), „Jubilate Deo” (2006), „Z głębokości” (2008), „Kantata o Dominiku Savio” (2008), „Cantate Domino” (2009), na których znajdują się utwory chóralne, zarówno a cappella, jak i wokalnie-instrumentalne, dawne i współczesne, religijne i świeckie.

Chór w ciągu czternastu lat istnienia wystąpił na 300 koncertach. Poza własnym ośrodkiem zespół koncertował między innymi w Warszawie, Krakowie, Łodzi, Bydgoszczy, Toruniu, Poznaniu, Gdańsku, Olsztynie, Rumi, Koszalinie, Inowrocławiu, Płocku, Lublinie, Gnieźnie, Lubinie, Sieradzu, w wielu ważnych i reprezentacyjnych salach koncertowych, m.in. w: Filharmonii Łódzkiej, Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy, Uniwersytecie Muzycznym w Warszawie, Akademii Muzycznej w Poznaniu, Akademii Muzycznej w Gdańsku, Auli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Muzeum Historii Miasta Łodzi, Pałacu Herbsta w Łodzi, Urzędzie Miasta Łodzi, Dworze Artusa w Toruniu.

Zespół wielokrotnie uczestniczył w pontyfikalnych, uroczystych Mszach świętych, nadając im oprawę muzyczną, m.in. w: katedrze na Wawelu, katedrze Gnieźnieńskiej, archikatedrze Łódzkiej, katedrze Bydgoskiej, bazylice pw. św. Wincentego à Paulo w Bydgoszczy, kościele św. Teresy w Łodzi, a także podczas liturgii Mszy świętych transmitowanych przez Polskie Radio, Telewizję Polską, Radio Maryja i Telewizję Trwam, m.in. z: kościoła św. Krzyża w Warszawie, bazyliki Serca Jezusowego w Warszawie (z udziałem Prymasa Polski kard. Józefa Glempa). Zespół regularnie bierze czynny udział w uroczystościach Bożego Ciała w Warszawie, oprawie muzycznej liturgii święceń kapłańskich a także uroczystościach inauguracji roku akademickiego w Salezjańskiej Wyższej Szkole Ekonomii i Zarządzania w Łodzi, w Wyższej Szkole Zarządzania i Przedsiębiorczości im. Bogdana Jańskiego w Warszawie, w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Warszawie oraz Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łodzi.

Chór wykonał wiele koncertów na zaproszenie prezydentów miast: Łodzi, Legionowa, Wolsztyna, Mińska Mazowieckiego, Zduńskiej Woli.

Chór kilkakrotnie odbył tournée zagraniczne. Czterokrotnie koncertował w Niemczech (1999, 2000, 2001, 2009) oraz dwukrotnie we Włoszech (2007, 2009). W Niemczech zespół wykonał kilka koncertów w takich miastach jak: Kolonia, Bonn, Siegburg, Neunkirchen i Berlin. Do wyjątkowych należał koncert w bazylice St. Johannes w Berlinie na zaproszenie Polskiej Misji Katolickiej, który został zorganizowany z okazji 4. rocznicy śmierci papieża Jana Pawła II. Natomiast we Włoszech chór wykonał cztery koncerty w kościołach Rzymu oraz trzy w Castel Gandolfo – letniej rezydencji papieskiej. Wyjątkowym przeżyciem dla młodzieży była oprawa muzyczna liturgii uroczystej Mszy Świętej celebrowanej przez papieża Benedykta XVI w kościele pw. św. Tomasza, biskupa z Villanova w Castel Gandolfo w Uroczystość Wniebowzięcia NMP (15.08.2009). Osobiste spotkanie, tuż po uroczystości, na audyencji prywatnej z Ojcem Świętym było dla chórzystów głębokim przeżyciem duchowym i wielką radością. Podobnie znaczącym dla młodzieży spotkaniem była, mająca miejsce w tym samym dniu, wizyta u Sekretarza Stanu Stolicy Apostolskiej kardynała Tarcisio Bertone, dla którego chór wykonał koncert w ogrodach pałacu papieskiego w Castel Gandolfo.

W roku akademickim 2012/2013 na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina na Wydziale Instrumentalno-Pedagogicznym w Białymstoku na kierunku Edukacja Artystyczna w zakresie sztuki muzycznej na studiach I stopnia powstaje praca dyplomowa nt. działalności Chóru Męskiego SOSM II st. w Lutomiersku. Natomiast o działalności SOSM II st. w Lutomiersku powstało już 6 prac licencjackich lub magisterskich: w Akademii Muzycznej w Gdańsku (1), Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (2), Uniwersytecie Łódzkim (1), Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach (1) i Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (1). Osobom piszącym te prace służyłem materiałami, wywiadami i konsultacjami.

Od 2000 roku repertuar mojego Chóru Męskiego poszerzany został znacznie o dzieła wokalnie-instrumentalne. Jest to związane z rozpoczętą współpracą z Chórem Żeńskim OSM II st. w Bydgoszczy pod dyrekcją Aleksandry Gruzca-Rogalskiej.

Dwunastoletnia współpraca artystyczna wymienionych chórów należy do ewenementów w skali kraju. Bydgoszcz i Lutomiersk (leżący koło Łodzi), miejscowości – siedziby szkół muzycznych, w których istnieją zespoły, oddalone są od siebie o 250 kilometrów, a mimo to wykonują wspólnie wielkie formy wokalnie-instrumentalne. Praca chórów przebiega dwutorowo: nad samodzielnym repertuarem a cappella prezentowanym na konkursach i koncertach oraz nad dziełami wokalnie-instrumentalnymi wykonywanymi na wspólnych koncertach z różnymi orkiestrami. Proces dydaktyczny wymaga od chórmistrzów, ale i od chórzystów, dużej dyscypliny. Zespoły spotykają się dwu-, trzykrotnie w ciągu roku szkolnego na 3-dniowych warsztatach, które odbywają się zawsze na terenie Salezjańskich Szkół Muzycznych w Lutomiersku. Bardzo dobre warunki lokalowe i bytowe (internat) pozwalają na spokojną realizację zamierzeń muzycznych.

Dzięki współpracy młodzież obu chórów ma możliwość wszechstronnego rozwoju, nabywania umiejętności szerokiego współdziałania, a także czerpania, innego rodzaju niż przy wykonaniach a cappella, satysfakcji artystycznej.

Chóry te wykonały wspólnie wiele form wokalnie-instrumentalnych z towarzyszeniem Orkiestry Symfonicznej PZSM w Bydgoszczy, Toruńskiej Orkiestry Symfonicznej, Orkiestry

Symfonicznej Filharmonii Koszalińskiej, Inowrocławskiej Orkiestry Symfonicznej „Pro Arte” oraz „Sinfonii Juventus” w Warszawie.

Połączone chóry miały zaszczyt koncertować wraz z wybitnymi wokalistami – solistami: Anną Fabrello, Bożeną Harasimowicz, Antoniną Kowtunow, Katarzyną Oleś-Błachą, Karoliną Sikorą, ks. Robertem Kaczorowskim, Szymonem Kobylńskim, Piotrem Kusiewiczem, Dariuszem Machejem, Marcinem Pomykałą, Wojciechem Pospiechem, Wiesławem Raczkowskim, Leszkiem Skrlą, oraz dyrygentami: Romanem Gruczą, Jerzym Swobodą, Henrykiem Wierchoniem i Tadeuszem Wojciechowskim.

Do najważniejszych utworów wykonanych wspólnie należą m.in.: Oratorium *Chrystus na Górze Oliwnej* Ludwiga van Beethovena, *Psalmus* Aleksandry Brejzy, *Missa Jubilata* Tomasza Glanza, *Msza d-moll Nelsonska* Josepha Haydna, *Missa Pro Patria* Mieczysława Kowalskiego, *Missa Brevis B-dur* KV 275 i *Msza C-dur Koronacyjna* Wolfganga Amadeusza Mozarta, *Magnificat* Johna Ruttera oraz *Missa miseri cordis* Leszka Kułakowskiego a także liczne fragmenty *Pasji wg św. Jana*, *Pasji wg św. Mateusza* i *Weihnachtsoratorium* Johanna Sebastiana Bacha oraz *Pasji wg św. Łukasza* Georga Friedricha Telemanna.

Do szczególnych miejsc, w których chóry miały okazję koncertować, należą:

– w Bydgoszczy: Filharmonia Pomorska im. I.J. Paderewskiego, Opera Nova, katedra pw. św. Marcina i Mikołaja, bazylika pw. św. Wincentego à Paulo, kościół Akademicki Jezuitów pw. św. Andrzeja Boboli, kościół pw. św. Trójcy, kościół św. Mikołaja, kościół pw. św. Mateusza,

– w Łodzi: Filharmonia Łódzka im A. Rubinsteina, archikatedra pw. św. Stanisława Kostki, kościół św. Teresy, kościół pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych,

– w Toruniu: Sala Wielka Dworu Artusa, kościół Michaelitów pw. św. Michała Archanioła, kościół Akademicki pw. Świętego Ducha,

– w Koszalinie: katedra pw. Niepokalanego Poczęcia NMP,

– w Rumi: kościół Salezjanów pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych,

– w Pelplinie: bazylika Katedralna pw. Wniebowzięcia NMP,

– w Inowrocławiu: kościół pw. św. Ducha,

– w Radziejowicach: Dom Pracy Twórczej, gdzie w 2010 roku wspólnie z orkiestrą „Sinfonia Juventus” oraz solistami wyłonionymi podczas wokalnego kursu mistrzowskiego prowadzonego przez Teresę Żylis-Garę połączone chóry wykonały pod dyrekcją Tadeusza Wojciechowskiego koncert inauguracyjny (*Msza C-dur Koronacyjna* W.A. Mozarta) II Letni Festiwal im. Jerzego Waldorffa, a w roku 2011, z solistami wyłonionymi podczas wokalnego kursu mistrzowskiego prowadzonego przez Ryszarda Karczykowskiego pod dyrekcją Jerzego Swobody, koncert finałowy (*Msza d-moll Nelsonska* J. Haydna) III Letniego Festiwalu im. Jerzego Waldorffa w Radziejowicach.

Do tradycji zaliczyć należy wspólne koncerty kolęd i pastorałek w opracowaniu Jana Maklakiewicza, Stefana Stuligrósza i Karola Mieczysława Prosnaka odbywające się w Bydgoszczy oraz Łodzi, które chóry wykonują z różnymi solistami oraz Orkiestrą Symfoniczną Szkoły Muzycznej w Bydgoszczy pod dyrekcją Henryka Wierchonia. Chóry miały przyjemność wykonać koncerty kolęd także w Dworze Artusa w Toruniu, m.in. z Toruńską Orkiestrą Symfoniczną oraz Katedralnym Chórem Chłopięcno-Męskim „Pueri Cantores Thorunienses” pod dyrekcją Romana Gruczy.

Efektem współpracy Chóru Męskiego SOSM II stopnia w Lutemiersku pod moją dyrekcją i Chóru Żeńskiego OSM II Stopnia w Bydgoszczy pod dyrekcją Aleksandry Gruzca-Rogalskiej jest sześć płyt CD: „Jubilate Deo” (2006), „Kolędy” (2007), „Magnificat” (2009), „Missa miseri cordis Leszka Kułakowskiego” (2011), „Kolędy polskie” (2011) i „Oratio” (2012). Poprzez tę współpracę muzyczną obu chórów jako dyrygent mam możliwość rozwoju horyzontów wykonawczych i realizacji własnych ambicji artystycznych.

W Szkole Muzycznej w Lutemiersku działa także (od 1998 roku) Szkolna Orkiestra Dęta, której jestem założycielem i dyrygentem. Ma ona w swoim repertuarze pieśni kościelne, marsze i standardy muzyki rozrywkowej. Prezentuje się podczas uroczystości kościelnych, imprez okolicznościowych, rocznicowych i uroczystości patriotycznych.

Moje muzyczne wykształcenie starałem się i staram systematycznie rozwijać. W roku 2000 ukończyłem Podyplomowe Studium Chórmistrzowskie, a w roku 2002 Podyplomowe Studium Emisji Głosu przy Akademii Muzycznej w Bydgoszczy i Centrum Animacji Kultury w Warszawie. Podczas całej mojej muzycznej edukacji czerpałem wiedzę od wielu znakomitych profesorów, m.in.: prof. Franciszka Wesołowskiego, prof. Zygmunta Gzelli, prof. Henryka Blachy, prof. Ireny Wiselki-Cieślar, prof. Józefa Świdra, prof. Jerzego Kurcza, prof. Benedykta Błońskiego, prof. Andrzeja Banasiewicza, ks. prof. Kazimierza Szymonika, prof. Jadwigi Gałęskiej-Tritt, prof. Violetty Bieleckiej, prof. Elżbiety Wtorkowskiej, prof. Anny Domańskiej.

Uczestnicząc w wielu kursach, sesjach i seminariach dotyczących szeroko pojętych zagadnień prowadzenia zespołów chóranych, miałem okazję korzystać z wiedzy takich autorytetów jak: prof. Rolland Berger, Gary Graden, prof. Ryszard Zimak, prof. Bogdan Gola, prof. Katarzyna Sokołowska, Jan Łukaszewski, Ruth Holton, prof. Ryszard Karczykowski, prof. Teresa Żylis-Gara, Richard Berkeley, prof. Jadwiga Gałęska-Tritt, prof. Elżbieta Wtorkowska, Adam Krużel, ks. prof. Kazimierz Szymonik, ks. prof. Andrzej Zajac, Marcin Wawruk, Marek Dyżewski, Ewa Obniska, Marcin Bornus-Szczyciński i innych. Zdobyte doświadczenia sukcesywnie wprowadzam do pracy z moim chórem. Mnogość spojrzeń tak różnorodnych osobowości artystycznych pozwala na odkrywanie nowych sposobów przewyższania problemów wykonawczych i jest inspiracją do własnych poszukiwań twórczych.

Brałem także czynny udział w licznych formach warsztatów i seminariów dotyczących dydaktyki i wychowania, czego efektem było m. in. uzyskanie w maju 2003 roku stopnia nauczyciela dyplomowanego, a w grudniu tegoż roku wpisanie na listę ekspertów Ministra Edukacji Narodowej ds. awansu zawodowego nauczycieli szkolnictwa artystycznego w zakresie chórmistrzostwa i emisji głosu.

W roku 2006 uzyskałem stopień doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie artystycznej dyrygentura nadany przez Radę Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Temat mojej dysertacji związany był z twórczością, wspomnianego wyżej, wielkiego Salezjanina, patrona szkoły, której jestem współprowadzącym, i brzmiał „Analiza formalna, problemy wykonawczo-interpretacyjne i wymiar teologiczny misterium wielkopostnego ks. Antoniego Hlonda (Chlondowskiego) *Męka Pańska* do tekstu ks. Franciszka Harazima”. Promotorem pracy był prof. Roman Gruzca.

Swoją wiedzę poszerzam także badaniami analitycznymi nad kształceniem muzyków kościelnych w Polsce, których wyniki relacjonuję podczas sesji naukowych, prelekcji i w publikacjach m.in. w Pracach Specjalnych „Musica Sacra” wydawanych przez Akademię Muzyczną im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku i biuletynie Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych.

Pracując w lutomierskiej szkole, zajmuję się też przygotowaniem edytorskim i redaktorskim materiałów nutowych dla organistów. Są to przede wszystkim opracowania i towarzyszenia organowe do pieśni kościelnych. Początkowo były to zeszyty wydawane własnym nakładem do użytku wewnętrznego, a następnie sukcesywnie wychodziły i wychodzą nadal drukiem w wydawnictwie HEJNAŁ. Dotychczas ukazały się trzy tomy tych opracowań: „Pieśni adwentowe i bożonarodzeniowe” (I), „Pieśni wielkopostne, wielkanocne i do Ducha Świętego” (II) i „Pieśni eucharystyczne i do Serca Pana Jezusa” (III). Ukazały się też śpiewniki z propozycjami nowych pieśni do Liturgii i zeszyty z muzyką organową. W sumie na stan obecny 14 pozycji.

Jestem zapraszany do udziału w pracach jury wielu konkursów, m.in. Eliminacji Ogólnopolskiego Konkursu Chórów Szkolnych a cappella w Bydgoszczy, Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Religijnej im. ks. S. Ormińskiego w Rumi, Ogólnopolskiego Konkursu Kolęd i Pastorałek w Chełmnie i Ogólnopolskiego Konkursu Chórów im. św. Jana Bosko w Aleksandrowie Kujawskim.

Zasiadam też jako ekspert w komisjach ds. awansu zawodowego nauczycieli szkolnictwa artystycznego i dokonuję oceny ich dorobku zawodowego. Praca ta jest okazją do poznania młodego pokolenia nauczycieli i przyczynia się do mojego osobistego rozwoju.

Moją wiedzę z zakresu chórmiistrzostwa i emisji głosu dzielę się także podczas wykładów i warsztatów, na które jestem zapraszany. Takie zajęcia prowadziłem m.in. z chórami z Łodzi, Bydgoszczy, Aleksandrowa Łódzkiego, Konstantynowa Łódzkiego, Pabianic, Piotrkowa Trybunalskiego, Rzgowa oraz ze studentami Instytutu Muzyki Akademii Pomorskiej w Słupsku i Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi.

Jestem członkiem Polskiej Federacji Pueri Cantores, współzałożycielem i członkiem Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych, pracuję także w Archidiecezjalnej Komisji Muzyki Sakralnej przy Kurii Metropolitalnej w Łodzi.

W uznaniu osiągnięć w pracy artystycznej, dydaktycznej, wychowawczej i organizacyjnej otrzymałem nagrody indywidualne: Nagrodę Dyrektora Szkoły (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012), Nagrodę Organu Prowadzącego Szkołę – Towarzystwo Salezjańskie, Inspektoriat św. Stanisława Kostki z siedzibą w Warszawie (2007, 2010, 2012) oraz Odznakę Honorową Sejmiku Województwa Łódzkiego „Za zasługi dla Województwa Łódzkiego” (2012).

Muzyka ma przeogromny wpływ na sferę emocjonalną i duchową człowieka, a także – w niemałym zakresie – decyduje o rozwoju jego osobowości. Doskonale wiedział o tym św. Jan Bosko, twórca tzw. systemu prewencyjnego i założyciel Zgromadzenia Salezjańskiego. Mawiał, że muzyka i śpiew to szkoła życia harmonijnego i radosnego, pełnego entuzjazmu dla wszystkiego co piękne, wielkie i dobre, co Boskie. Do takiego życia chciał przygotować młodzież on sam, a później wszyscy ci, którzy zapragnęli naśladować tego świętego ojca i nauczyciela młodzieży. W rodzącym się nowym systemie wychowawczym wielkie znaczenie miały śpiew i muzyka uważane za jeden z filarów powodzenia systemu św. Jana Bosko.

Salezjańskie szkoły i domy wychowawcze – realizując ducha swego założyciela – były zarówno w Polsce, jak i w innych krajach pożądaną nowością ze względu na ciekawą i dotąd niespotykaną metodę wychowania.

Apogeum działalności muzycznej salezjanów polskich było niewątpliwie zorganizowanie oraz założenie znanej i sławnej w całym kraju Salezjańskiej Średniej Szkoły Organistowskiej w Przemyślu, o której wspominałem na początku autoreferatu. Odegrała ona olbrzymią rolę w upowszechnianiu kultury muzycznej, zwłaszcza religijnej, w naszym kraju. Działalność tej szkoły przyczyniła się niewątpliwie do odnowy muzyki religijnej w Polsce i podniesienia poziomu wykształcenia organistów. Niestety w roku 1963, na skutek likwidacji prywatnego szkolnictwa przez władze PRL, Salezjańska Szkoła Organistowska w Przemyślu została zamknięta i zlikwidowana.

W wyniku przemian społeczno-politycznych w Polsce w 1989 roku, władze oświatowe zaczęły wydawać zezwolenia na prowadzenie szkół prywatnych na poziomie szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych.

Korzystając z tych możliwości, Salezjanie zaczęli odzyskiwać zabrane budynki i reaktywować w nich dawniej działające szkoły a także zakładać w nowych miejscach szkoły od podstaw.

Jak wspominałem na początku autoreferatu, działająca od 1996 roku Salezjańska Szkoła Muzyczna im. ks. A. Chlondowskiego w Lutomierniku, której jestem współprowadzącym i w której pełnię funkcję wicedyrektora, kontynuuje tradycje dydaktyczne, artystyczne i wychowawcze Organistowskiej Szkoły Muzycznej w Przemyślu i systemu wychowawczego św. Jana Bosko. Cała moja zawodowa działalność oscyluje wokół tych ideałów, dlatego jednym z jej celów jest promowanie osiągnięć absolwentów Szkoły Salezjańskiej.

Przygotowanie, nagranie i wydanie płyty CD o tytule „ORATIO” z twórczością kompozytorską wychowanków Szkoły Muzycznej w Lutomierniku wpisuje się w tę działalność. Wymienioną wyżej płytę CD – nawiązując do ustawy o stopniach naukowych i tytułach naukowych (art. 16, ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. Dz. U. nr 65, poz. 595) – wskazuję jako oryginalne osiągnięcie artystyczne w moich staraniach habilitacyjnych.

Prezentowana jest na niej kompozytorska twórczość chóralna a cappella absolwentów Salezjańskiej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II stopnia im. ks. Antoniego Chlondowskiego w Lutomierniku. Na płycie znajduje się siedem utworów trzech kompozytorów młodej generacji: Tomasza Szczepanika, Michała Sławeckiego i Artura Żuchowskiego, którzy studia w zakresie kompozycji ukończyli odpowiednio w Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi (Szczepanik, Żuchowski) oraz Akademii Muzycznej im. F. Chopina (obecnie UMFC) w Warszawie (Sławecki).

Tomasz Szczepanik – do Salezjańskiego Liceum Muzycznego w Lutomierniku uczęszczał w latach 1996 – 2000. Ukończył studia w Akademii Muzycznej w Łodzi: edukację artystyczną, kompozycję w klasie Sławomira Kaczorowskiego, teorię muzyki oraz Podyplomowe Studia Muzyki Filmowej, Komputerowej i Twórczości Audiowizualnej. Brał udział w kursach kompozytorskich m.in. w Letniej Akademii Muzycznej we Wrocławiu i w Krakowie, pracując pod kierunkiem Grażyny Pstrokońskiej-

-Nawratil i Marka Choloniewskiego.

Od 2009 roku pracuje na stanowisku asystenta w macierzystej uczelni. Ponadto od 2002 rozwija swoje zainteresowania jako dyrygent amatorskich zespołów chóralnych. Od 2009 jest członkiem Koła Młodych Związku Kompozytorów Polskich.

Jego utwory były prezentowane podczas koncertów Akademii Muzycznej w Łodzi (m.in. w ramach sesji Musica Moderna) oraz w Warszawie (m.in. w Filharmonii Narodowej), Bydgoszczy, Gdańsku, Krakowie, Poznaniu i innych miastach Polski. Jest laureatem licznych konkursów kompozytorskich, m.in. II Ogólnopolskiego Konkursu na Chóralną Pieśń Pasyjną (2006), I Ogólnopolskiego Konkursu Kompozytorskiego im. Jana Pawła II (2007), II Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego im. Ignacego Jana Paderewskiego (2008) oraz 49. Konkursu Młodych Kompozytorów im. Tadeusz Bairda (2009).

Michał Sławecki – do Salezjańskiego Liceum Muzycznego w Lutomiersku uczęszczał w latach 1997-2001. Ukończył studia w Akademii Muzycznej w Warszawie: muzykę kościelną i kompozycję w klasie Stanisława Moryto. W roku akademickim 2006/2007 studiował w Conservatorio di Música A. Casella w L'Aquila (kompozycję, organy i śpiew gregoriański) oraz w Pontificio Istituto di Música Sacra w Rzymie (śpiew gregoriański). Jest członkiem włoskiej i polskiej sekcji Associazione Internazionale Studi di Canto Gregoriano.

Prowadzi kursy śpiewu gregoriańskiego w kraju i za granicą. Koncertuje jako solista, kameralista i akompaniator. Bierze udział w prawykoniach utworów współczesnych kompozytorów polskich. Jest laureatem nagród i wyróżnień w konkursach kompozytorskich. Od 2004 roku pełni funkcję organisty i kantora w kościele Akademickim św. Anny przy Trakcie Królewskim w Warszawie. Jest II dyrygentem Chóru Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Od 2007 r. jest kierownikiem artystycznym i dyrygentem Mulierum Schola Gregoriana „Clamaverunt Iusti”.

W 2012 r. obronił pracę doktorską zatytułowaną *Topos romano-frankoński. Aspekt wykonawczy na przykładzie wybranych utworów*. Pracuje jako adiunkt na kierunku Muzyka Kościelna na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie.

Artur Żuchowski – do Salezjańskiego Liceum Muzycznego w Lutomiersku uczęszczał w latach 1997 – 2001. W Akademii Muzycznej w Łodzi ukończył studia w zakresie kompozycji pod kierunkiem Bronisława Kazimierza Przybylskiego oraz studio muzyki elektronicznej w klasie Krzysztofa Knittla. Ukończył także Podyplomowe Studia Kompozycji u Zbigniewa Bagińskiego w Uniwersytecie Muzycznym w Warszawie i dyrygowanie u Jana Miłozna Zarzyckiego.

Jako muzyk instrumentalista, dyrygent i kompozytor występował m.in. w Warszawie, Łodzi, Gdańsku, Poznaniu, Olsztynie, Siegburgu, Haldensleben w Niemczech i Mińsku na Białorusi. Jest również autorem wielu aranżacji, opracowań i transkrypcji na różne zespoły. Jest aktywny jako pedagog i działacz kultury.

Jest laureatem nagród i wyróżnień w konkursach kompozytorskich, a także stypendystą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej i Funduszu Popierania Twórczości Muzycznej ZAiKS. Udziela się też jako członek Koła Młodych Związku Kompozytorów Polskich gdzie w kadencji 2012 – 2014 pełni funkcję członka Zarządu.

Tomasz Szczepanik jest autorem trzech pierwszych utworów prezentowanych na płycie: *Stabat Mater*, *Bardziej być*, *Oratio Dominica*.

Płytę otwiera muzyczne opracowanie tekstu czterech z dziesięciu zwrotek pochodzącej z XIII wieku, przypisywanej franciszkaninowi Jacopone da Todi, sekwencji *Stabat Mater*. Wykorzystane w kompozycji polskie tłumaczenie tekstu sekwencji znajdujące się w śpiewniku ks. Jana Siedleckiego jest nieznanego autora. Utwór ten został wyróżniony III nagrodą na II Ogólnopolskim Konkursie Kompozytorskim na Chóralną Pieśń Pasyjną w Bydgoszczy w 2006 roku.

Kolejną pozycją prezentowaną na płycie jest utwór *Bardziej być*, który został nagrodzony na I Ogólnopolskim Konkursie Kompozytorskim im. Jana Pawła II w Warszawie w 2007 roku (II nagroda). Tekst tej kompozycji pochodzi z poematu Karola Wojtyły „Pieśń o Bogu ukrytym”.

Utwór *Oratio Dominica* napisany do polskiego tekstu renesansowego pisarza Andrzeja Trzecieckiego jest kompozycją wyróżnioną na Ogólnopolskim Konkursie na Pieśń Chóralną a cappella w Legnicy w 2008 roku.

Autorem kolejnych trzech kompozycji znajdujących się na płycie: *Mater Jesu Dolorosa*, *Meine liebe Mutter* i *Oratio Lauretana* jest Michał Sławecki.

Napisany w 2003 roku do łacińskiego tekstu poetyckiego Jana Węcowskiego utwór *Mater Jesu Dolorosa* dedykowany jest ks. Kazimierzowi Szymonikowi, dyrygentowi chóru UKSW w Warszawie.

Polskie tłumaczenie ostatniego listu św. Maksymiliana Marii Kolbego do matki napisanego 15 czerwca 1941 roku z obozu w Oświęcimiu (oryginał w języku niemieckim) posłużyło Michałowi Sławeckiemu w 2007 roku jako tekst kompozycji *Meine liebe Mutter*.

Utwór *Oratio Lauretana*, który powstał w 2008 roku, stanowi muzyczne opracowanie wybranych przez kompozytora łacińskich wezwań Litanii Loretańskiej do Najświętszej Marii Panny.

Płytę zamyka kompozycja Artura Żuchowskiego *Śpieszmy się* napisana w 2011 roku do tekstu wiersza ks. Jana Twardowskiego. Utwór powstał na zamówienie Jana Połowianiuka – dyrygenta olsztyńskiego chóru Bel Canto.

Twórczość kompozytorska absolwentów SOSM II st. w Lutomiersku prezentowana na płycie stanowi syntezę tradycyjnych i najnowszych środków wyrazu artystycznego w muzyce chóralnej a cappella.

Jak każda z dziedzin sztuki, muzyka pomaga człowiekowi żyć i być człowiekiem, inspirując go do dążenia ku wartościom wyższym, takim jak: dobro, prawda, piękno. Posłannictwem artysty - jak przypomina papież Benedykt XVI - jest być szczególnym apostołem tych wartości. W ten sposób muzyka przełamuje alienację, otwiera nas na drugich, buduje wspólnotę, pozwalając znaleźć porozumienie bez słów i duchową jedność.

Do tych zagadnień niejednokrotnie nawiązywał w swym nauczaniu bł. Jan Paweł II. Podczas spotkania z młodymi artystami stwierdził: „talent artystyczny to jest Boży dar i kto odkrywa go w sobie, odkrywa zarazem pewną powinność: wie, że nie może zmarnować tego talentu, ale trzeba go rozwijać”¹. Wyłania się tu zasadniczy wymiar etosu artysty muzyka: powołanie artystyczne to przede wszystkim określona powinność etyczna - otrzymanych zdolności nie można zaprzepaścić ale trzeba je rozwijać poprzez rzetelną pracę, pomagając innym w odkrywaniu i zbliżaniu się do piękna.²

To zadanie i tę powinność chciałbym realizować w swoim dalszym życiu łącząc trzy sfery działań: dydaktyczno-wychowawczą, naukową i artystyczną.

K. Dąbrowski

¹ Jan Paweł II, Potrójna odpowiedzialność (25.01.2004), „L'Osservatore Romano” 25 (2004) nr 3, s. 56.

² Por. ks. Bramorski Jacek, Pieśń nowa człowieka nowego. Teologiczno-moralne aspekty muzyki w świetle myśli Josepha Ratzingera – Benedykta XVI, Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku, Gdańsk 2012, s. 438.